

Korzyści i zagrożenia płynące z Internetu

W dzisiejszych czasach wiele osób nie wyobraża sobie wręcz życia bez Internetu. Zapewnia on wiele korzyści, ale też niesie za sobą mnóstwo wad. Spróbuję w sposób skrótowy omówić najważniejsze z korzyści oraz najgroźniejsze z zagrożeń.

Korzyści kontra zagrożenia

Dostęp do informacji

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Internet to morze informacji. Możemy po nie sięgać w dowolnym momencie: pisząc referat, przygotowując się do klasówki, egzaminu, szukając informacji o towarze, wybierając się do kina czy teatru.</p> <p>Internet to skarbnica wiedzy na tematy techniczne i humanistyczne. Chemiczne i biologiczne. Dobrze szukając, znajdziemy wszystko.</p> <p>Internetowe wydania gazet oszczędzają pieniądze i czas potrzebny na wizyty w kiosku. Portale transmitują nierzadko na żywo różne ważne informacje.</p>	<p>Informacje w Sieci zamieszczane są zarówno przez specjalistów i osoby godne zaufania, jak i przez wszelkiej maści oszołomów, naciągaczy, oszustów, przestępców lub po prostu osoby nie znające się na danym zagadnieniu. Znaleziona informacja może być więc zmanipulowana, spreparowana lub po prostu zawierać błędy.</p> <p>Na przykład: Zestaw pozytywnych opinii o filmie mógł zostać wygenerowany przez dystrybutora i ma na celu zachęcić widzów do odwiedzenia kina.</p>

Komunikacja

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Możliwość natychmiastowej komunikacji jest podstawą działania wielu przedsiębiorstw.</p> <p>Łatwość i wygoda komunikacji przez Sieć sprawiają, że coraz więcej osób komunikuje się w ten sposób ze znajomymi, rodziną, kontrahentami.</p> <p>Poczta elektroniczna wysyłana z komputera może być wysłana w dowolnym momencie, bez znaczków, skrzynek na poczcie, bez czekania. List do kolegi w USA dochodzi najpóźniej za kilka godzin.</p> <p>Systemy natychmiastowej komunikacji zapewniają natomiast możliwość pogadania „na żywo”. Coraz częściej transmitowany jest również głos i obraz.</p> <p>Łatwo nawiązywać kontakty z ludźmi oddalonymi od nas o wiele dziesiątków, setek czy tysięcy kilometrów.</p> <p>Komunikacja pocztą elektroniczną ma tę przewagę nad rozmową przez telefon lub osobiście, że pozwala na spokojnie przeanalizować treść i wytłumaczyć emocje (zwłaszcza przy negatywnych uczuciach)</p> <p>Ogólnoświatowa łączność pozwala czasami odnaleźć krewnych czy dawnych znajomych w bardzo odległych miejscach.</p>	<p>Forma komunikacji stała się mocno uproszczona. Zamiast zgrabnych listów, pojawiają się krótkie, nierzadko pełne błędów ortograficznych i stylistycznych, wypowiedzi.</p> <p>Kontakty przez Sieć są często bezduszne i nie sprzyjają więziom społecznym. Kiedyś chcąc pogadać z kumplami, trzeba było się z nimi spotkać. Zobaczyć, usłyszeć. Teraz są nierzadko tylko pozycją na liście kontaktów komunikatora czy wpisem w książce adresowej programu pocztowego.</p> <p>Komunikacja tego typu sprzyja kreowaniu własnego wizerunku wg własnych chęci, a nie prawdy. Łatwo zostać oszukany wierząc, że osoba po drugiej stronie kablek jest taka, jaką siebie przedstawia lub jaką ją sobie wyobrażamy.</p> <p>Rozmowy w Sieci sprzyjają rozluźnieniu zasad. Dziewczynom miło gawędzi się z przystojnymi rówieśnikami, którzy mogą w spotkaniu na żywo okazać się starymi zbrojeńcami. Wzbudząca zaufanie przemiła koleżanka z „czata” może chcieć wyłudzić kody do konta bankowego tatusia.</p>

Handel i usługi

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Dzięki stronom WWW, przedsiębiorstwa mogą informować klientów o swojej ofercie, udostępniać sklepy internetowe czy systemy zdalnego świadczenia usług.</p> <p>Działalność w Sieci jest tańsza. Nie wymaga wynajmowania sal handlowych, zatrudniania obsługi. Bez budowy oddziałów, można dotrzeć do wielu klientów. Pozwala to na uruchomienie własnej działalności także osobom bez sporych funduszy, ułatwia im start.</p> <p>Klienci mają pełniejszy wgląd w ofertę z całego świata. Mogą zamówić towar bez ruszania się z domu.</p>	<p>Pozorna anonimowość Sieci, łatwość dokonania zakupu czy zamówienia oraz niedoskonałości technologiczne sprzyjają oszustom. Wiele przedsiębiorstw ponosi straty wynikające z wysyłki towaru na źle podane adresy (specjalnie lub pomylkowo) czy też z powodu innych manipulacji zamawiających.</p> <p>Klienci mogą nabrać się na złudność oferty. Na jej niedopowiedzenia lub specjalnie podretuszowany wizerunek. Wspaniała szklanka, świetnie prezentująca się na zdjęciu, może okazać się marnej jakości kubeczką plastikową.</p>

Aukcje internetowe

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Aukcje umożliwiają sprzedaż przedmiotów, które są już niepotrzebne lub zakup wielu ciekawych rzeczy z drugiej ręki. Nierzadko za symboliczną złotówkę można kupić ciekawą książkę czy interesującą płytę. Aukcje to ogromny antykwariat czy bazar. Można tam nabyć wszystko. Najtańsze przedmioty i najdroższe. Najprzydatniejsze i najbardziej głupie.</p>	<p>Aukcje są niewątpliwie jednym wielkim targowiskiem przestępców. Nigdzie indziej, jak na aukcjach internetowych, nie znajdziemy takiego skupiska złodziei, oszustów, naciągaczy. Bez znajomości sprzedającego, bez możliwości wglądu w towar, możemy kupić przysłowiową cegłę. Wystarczy rozejrzeć się wokoło, aby znaleźć osobę, która została tak oszukana. Zapłaciła za telefon komórkowy, a dostała ziemniaka. Kupiła część do komputera, która okazała się bezużytecznym szmelcem. Zamówiła legalny program lub nagrania muzyczne, a otrzymała nielegalną podróbkę czy też kopię.</p> <p>Sam towar nierzadko bywa nielegalnego pochodzenia, z przemytu, kradzieży, rozboju.</p> <p>Również wśród kupujących zdarzają się oszuści. Nie płacą za otrzymany towar, manipulują licytacjami, oskarżają sprzedawców o to, że nie wysłali towaru, lub wysłali towar wadliwy.</p>

Bankowość elektroniczna

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Chyba nie ma żadnego współczesnego banku, który nie miałby w swojej ofercie dostępu do rachunków przez WWW. Dzięki takim usługom można łatwo operować swoimi oszczędnościami, dokonywać płatności, planować wydatki. Wszystko bez odwiedzania okienek i stania w kolejkach.</p>	<p>Gdy mowa o pieniądzu, pojawiają się natychmiast zagrożenia włamania, przechwycenia, wyłudzenia itp. Konta bankowe chronione są na różne sposoby, jednakże (najczęściej z powodu niskiej wiedzy użytkowników) zdarzają się różne negatywne przypadki.</p>

Wymiana danych

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Dzięki poczcie elektronicznej, serwerom z plikami, sieciom wymiany danych łatwo można przesłać pliki pomiędzy różnymi osobami. W ten sposób ludzie przesyłają np. zdjęcia z wakacji lub pliki do drukarni.</p>	<p>Łatwo natrafić na dane nielegalne. Na kradzione nagrania muzyczne czy pirackie programy. Czasami wprost nie jest powiedziane, że są one kradzione i osoby pobierające mogą działać w dobrej wierze. Łatwość dostępu sprzyja też bagatelizowaniu problemu legalności. Niektórzy pobierają kradzione pliki tłumacząc „przecież to leży w Sieci, każdy może ściągnąć”</p> <p>Przesyłane dane mogą też zawierać wirusy, konie trojańskie.</p>

Edukacja

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>W sieci znajdziemy wiele portali tematycznych, które można wykorzystać do poszerzania własnej wiedzy. Znajdują się tam również gry edukacyjne oraz encyklopedie i słowniki, a także kursy językowe.</p>	<p>Nie wszystkie informacje są przygotowane fachowo.</p> <p>Nie wszystkie dostępne są za darmo.</p>

Rozrywka (gry, radia, tv, horoskopy, konkursy, itp.)

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Można wykorzystać komputer także do rozrywki.</p>	<p>Bywają tu elementy uzależniające. Zwłaszcza w przypadku gier. Znane są sytuacje samobójstwa z powodu niepowodzeń w grze.</p>

Kontakty z urzędami

<i>za</i>	<i>przeciw</i>
<p>Bez ruszania się z domu czy siedziby firmy można załatwić różne urzędowe sprawy.</p> <p>Można też pobrać z witryn urzędów różne formularze czy przeczytać informację o zasadach załatwiania danych interesów.</p>	<p>W Polsce ten system jest jeszcze bardzo słabo rozwinięty. Niewiele urzędów umożliwia takie działania.</p> <p>Urzednicy są często niedouczeni. Dane umieszczone przez nich na stronach WWW są nierzadko niskiej jakości, niekompletne, w niewłaściwych formatach plików.</p> <p>Programy komputerowe udostępniane petentom są niedopracowane, działają tylko w określonych warunkach. Na przykład słynny Płatnik służący do rozliczeń z ZUS-em dopiero w zeszłym roku (po wielu, wielu latach) doczekał się wersji w miarę dobrze działającej. A i tak działa ona tylko na platformie Windows, a więc platformie głównie domowej i przeznaczonej raczej na rynek multimedialny. Zapomniano zaś o użytkownikach innych systemów operacyjnych.</p>

Inne zagrożenia

Samo podłączenie do Sieci wiąże się już z zagrożeniami. Znane są przypadki instalacji Windowsa XP, który tuż po instalacji i podłączeniu do Sieci został zaatakowany wirusem Blaster. Użytkownik nic nie musi jeszcze zrobić, aby zostać zarażonym.

Nie tylko zresztą wirusy czyhają na podłączany do Sieci komputer. Także włamania dokonywane przez ludzi są zagrożeniem. Podłączając się do sieci osiedlowej, łatwo wpaść w oko „sprytnemu” sąsiadowi, który zechce sprawdzić, co też mamy na dysku, albo podsłuchać nasze rozmowy. A może przejąć nasze konto w banku? A może nie będzie to sąsiad, ale ktokolwiek inny w wielkiej, ogólnosiwiatowej Sieci?

Poza włamaniami, zapewne zagrożeniem może być samo przechwytywanie danych. Rozmowy, listy czy hasła łatwo mogą wpaść w niepowołane ręce.

Inną formą zagrożenia są uzależnienia. Zarówno od gier, jak i od pogaduszek sieciowych.

Jak przeciwdziałać?

Atutem jest na pewno wiedza! Wiedząc jakie zagrożenia mogą na nas czyhać, łatwiej im będziemy zapobiegać. Poniżej przedstawiam kilka porad:

zagrożenie	jak przeciwdziałać
falszywe lub błędne informacje w Sieci	weryfikować dane w kilku źródłach, korzystać głównie ze źródeł zaufanych, sprawdzonych; nie wierzyć ślepo w znalezione informacje
niska jakość języka w Sieci	rozwijać swój język przez czytanie książek; starać się nawet w szybkich pogaduszkach używać ładnych zdań, czytać listy przed wysłaniem; zainstalować słownik ortograficzny; używać polskich znaków diakrytycznych (ąęśćźźłóń) bowiem nic tak nie sprzyja pogorszeniu ortografii, jak brak tych znaków
bezdusznosc kontaktów	rozmawiać z kolegami nie tylko przez Sieć, nie zarzucać spotkań pozasieciowych; w kontaktach biznesowych rozmawiać z partnerem
falszywy wizerunek	nie ufać każdemu słowu rozmówcy; obserwować jego zachowania
zbożenci	nie umawiać się z ludźmi znanymi tylko z Sieci w miejscach odosobnionych; nie ufać im na pierwszych spotkaniach
przestępcy, wyłudzacze	nie podawać rozmówcom w Sieci haseł, kodów bankowych, informacji o sobie, swoim komputerze
podstępna oferta handlowa	nie wierzyć w opis towaru na stronie, analizować go i szukać pułapek i nieudomówień; nie kupować w niesprawdzonych miejscach, nie wybierać płatności przelewem, a w szczególności kartą płatniczą, jeśli sklep nie jest sprawdzony
nielegalny towar	nie łaścić się na „superokazje”, jeśli towar jest podejrzanie tani, może pochodzić z nielegalnego źródła; sprawdzać sprzedawcę, opinie o nim; weryfikować towar (np. numery seryjne);
zepsuty lub nieistniejący towar	nie kupować drogich rzeczy; sprawdzać opinie o sprzedającym; jeśli to możliwe, umawiać się na osobisty odbiór towaru; korzystać z operacji „ubezpieczenia” na aukcjach oraz trybów „bezpieczna transakcja” itp.
próby przechwycenia dostępu do banku	używać Mozilli (np. Firefoksa) zamiast IE, gdyż Mozilla lepiej sprawdza certyfikaty szyfrujące; sprawdzać czy połączenie jest szyfrowane (klódeczka na dole paska przeglądarki); sprawdzać czy certyfikat szyfrujący jest właściwie wystawiony; używać niestandardowych skórek (zmiana wyglądu przeglądarki utrudnia manipulacje); nie korzystać z banków w miejscach niepewnych

zagrożenie	jak przeciwdziałać
	(możliwość podglądnięcia haseł kamerą lub poprzez program komputerowy); bacznie obserwować zachowanie przeglądarki i strony WWW; nie ujawniać nikomu haseł, nawet pracownikowi banku;
pirackie nagrania i programy	unikać podejrzanych serwisów; unikać niejasnych sytuacji prawnych; nie ulegać pędowi do „mieć”, bez filmu, piosenki, programu da się żyć – lepiej tak niż zostać złodziejem; poszukiwać tańszych lub bezpłatnych rozwiązań (np. darmowy OpenOffice.org zamiast kradzionego Microsoft Office)
wirusy w poczcie elektronicznej	bezwzględnie nie używać programu Outlook oraz Outlook Express, to maksymalnie niebezpieczny produkt (pod Windows lepiej korzystać z darmowego Mozilla Thunderbird lub z płatnego The Bat!; poza Windows również Mozilla oraz takie produkty jak KMail czy Evolution); nie uruchamiać załączników niejasnego pochodzenia; używać programów antywirusowych;
wirusy atakujące system i włamania	nie używać publicznie dostępnego IP, jeśli to niekonieczne; w Windows XP włączać tryb zapory dla połączeń sieciowych; aktualizować swój system, instalować najnowsze poprawki i uaktualnienia; unikać systemu Windows, używać go tylko tam, gdzie jest niezbędny (platforma multimedialna i do gier); nie uruchamiać niepotrzebnych programów, nie instalować oprogramowania z niepewnego źródła; testować oprogramowanie programami antywirusowymi; nie używać programu Internet Explorer, który jest dziurawy i niebezpieczny, zamiast tego można użyć Mozilli (np. w wersji Firefox) lub Opery;
uzależnienia	robić sobie przerwy w pracy przed komputerem; nie korzystać ciągle z tych samych gier; nie utożsamiać się z postaciami z gier; nie pozwalać sobie na zarwane noce z powodu pogaduszek;
problemy ze zdrowiem	robić sobie przerwy w pracy przed komputerem; sprawdzać parametry działania monitora – nie pozwalać na odświeżanie mniejsze niż 75Hz; siedzieć wygodnie, nie garbić się; daleko od monitora; odwracać wzrok od ekranu, spoglądać w dal;
niekompetencja urzędników	naciskać, monitować urzędy